

EPIDEMIOLOĢIJAS BIĻETENS

Valsts aģentūra
„SABIEDRĪBAS VESELĪBAS AĢENTŪRA”

Reģ. Nr. 900 000 529 76
Klijānu ielā 7, Rīga, LV-1012
Tālrunis: 670 815 10
Fakss: 673 390 06

Nr. 52(1079)

2008. gada 17.decembris

Pārskats par saslimstību ar akūtām augšējo elpceļu infekcijām (AAEI) un gripu* 2008. gada 50. nedēļā Latvijā

Vecuma grupas		46.nedēļa	47.nedēļa	48.nedēļa	49.nedēļa	50.nedēļa	Salīdzinot ar iepriekšējo 49.nedēļu (%)
AAEI	Vidēji	859,9	717,2	856,8	995,9	806,7	-23,4
	0-4	4888,5	4142,4	4965,7	5334,5	4193,8	-27,2
	5-14	2309,7	1904,9	2365,1	2829,6	2228,8	-27,0
	15-64	456,6	397,8	456,6	552,7	457,9	-20,7
	65>	271,8	145,9	188,8	217,4	217,4	0,0
Gripa	Vidēji	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	0-4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	5-14	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	15-64	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	65>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Pneimonijas	Vidēji	18,2	15,5	16,4	17,7	13,6	-30,0
	0-4	17,2	5,7	17,2	8,6	17,2	50,0
	5-14	14,0	15,4	14,0	15,4	11,3	-35,3
	15-64	29,8	25,6	21,3	29,8	12,8	-133,3
	65>	51,5	25,7	34,3	51,5	34,3	-50,0

*pēc SVA filiāļu sniegtajiem datiem par **klīniski apstiprinātiem** saslimšanas gadījumiem uz 100 000 iedzīvotāju.

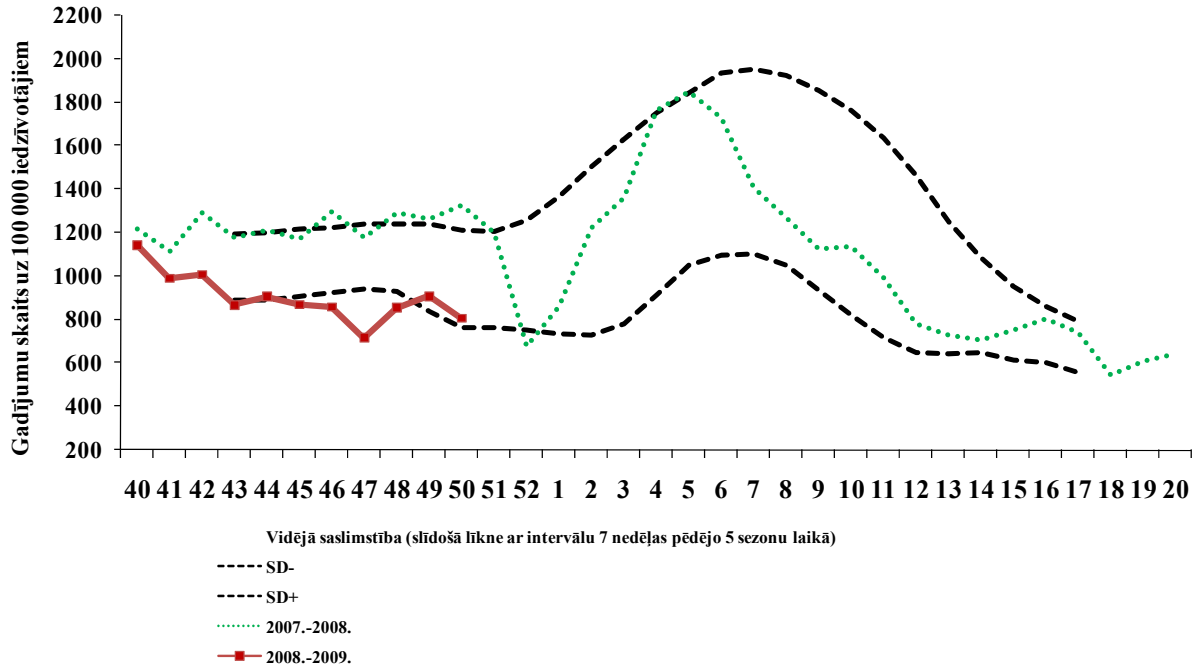
2008.gada 50.nedēļā monitoringā iesaistītajās ambulatorajās ārstniecības iestādēs gripas gadījumi nebija reģistrēti. Arī monitoringā iesaistītajās stacionārajās ārstniecības iestādēs nebija hospitalizēti pacienti ar aizdomām par gripu.

Saslimstība ar akūtām augšējo elpceļu infekcijām (AAEI) 2008.gada 50.nedēļā (807 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem) salīdzinājumā ar 49.nedēļu (996 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem) ir samazinājusies par 23 %.

Saslimstība ar pneimonijām vidēji samazinājās par 30%, vislielākais samazinājums bija iedzīvotāju vidū vecuma grupā „15-64”- par 133%, bet vecuma grupā „0-4 gadi” pieauga - par 50%.

Saslimstība ar AAEI šajā laika periodā ir zemāka nekā pagājušajā sezonā (2007.gada 50.nedēļā 1327 uz 100 000). Kopumā saslimstības līmenis ar AAEI joprojām ir zemāks nekā pēdējo piecu gadu vidējie rādītāji Latvijā šajā laika periodā.

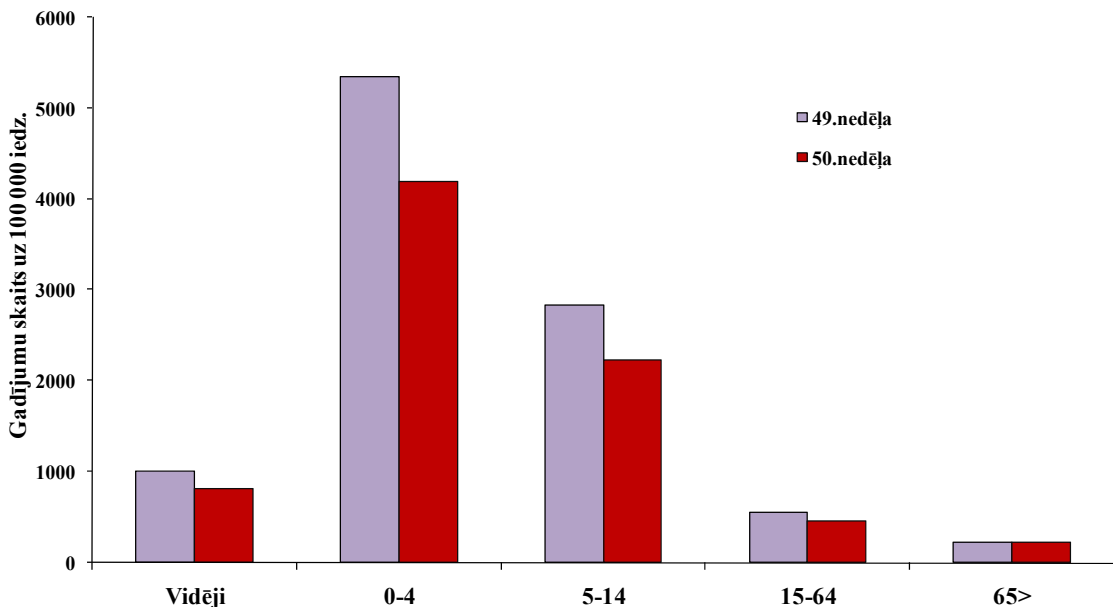
Saslimstība ar AAEI 2008.-2009. gada epidēmiskajā sezonā

Saslimstība ar AAEI dažādās vecuma grupās

Visaugstākā saslimstība ar AAEI ir vecuma grupā „0-4 gadi” (4194 uz 100 000) un tā ir 5 reizes augstāka nekā vidēji Latvijā (807). Arī vecuma grupā „5-14 gadi” saslimstība (2229) ir gandrīz 3 reizes augstāka nekā vidēji Latvijā, bet vecuma grupā „15-64 gadi” un „>65” saslimstība ir zemāka par vidējo, attiecīgi 686 un 217 gadījumi uz 100 000.

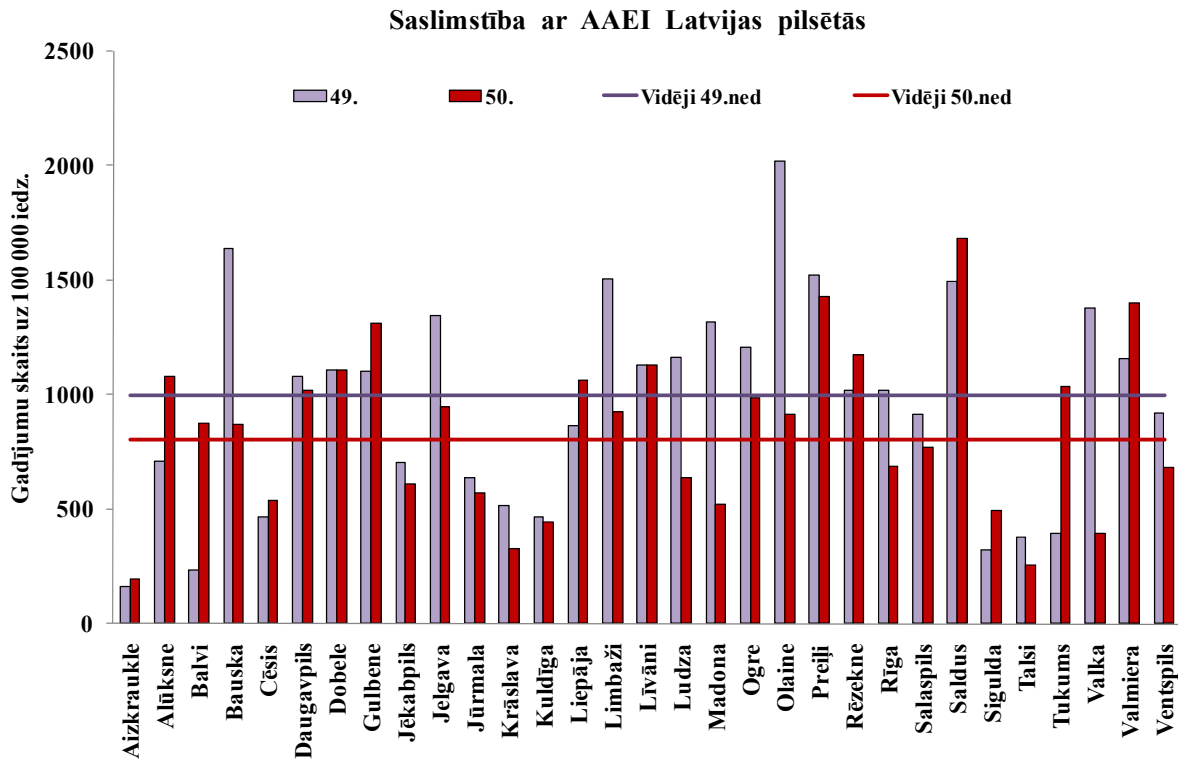
Saslimstība ar AAEI atsevišķās vecuma grupās

Saslimstība ar AAEI monitoringa teritorijās

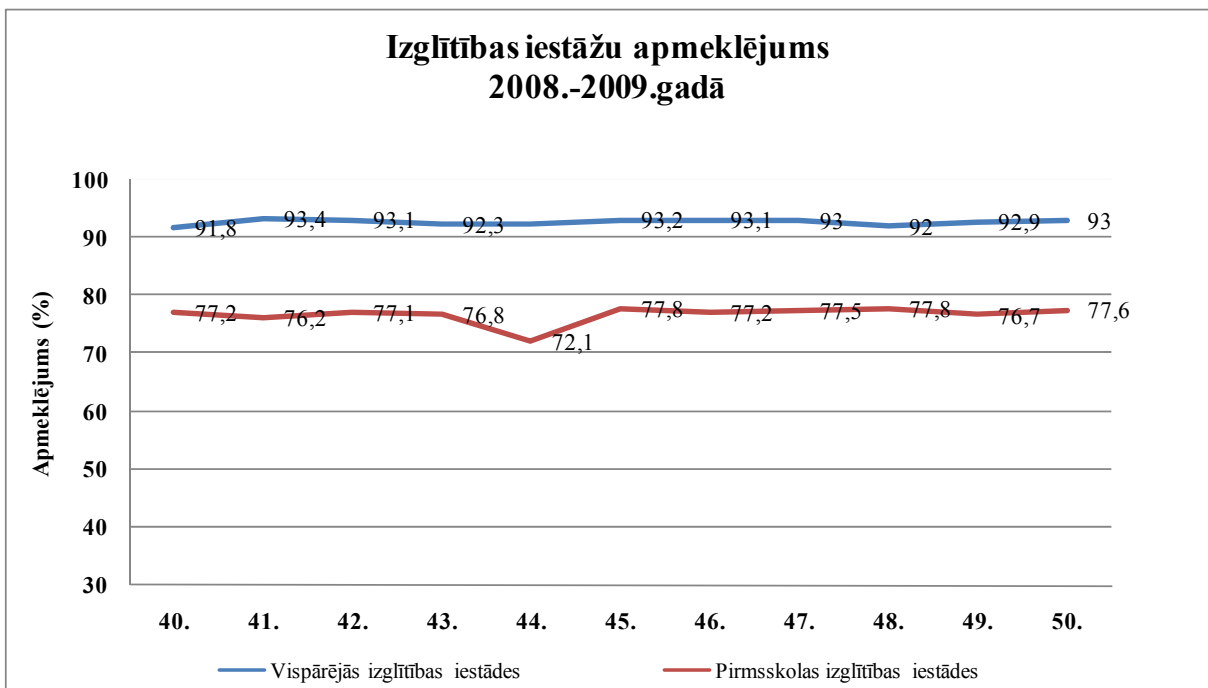
Ievērojami augstāka par vidējo saslimstība ar AAEI 50.nedēļā bija Saldū (1681 uz 100 000 iedzīvotājiem), Preiļos (1425), Valmierā (1398) un Gulbenē (1312). Augstāka par

vidējo saslimstība bija vēl 13 Latvijas pilsētās. Viszemākā saslimstība bija Aizkrauklē, Krāslavā, Kuldīgā, Talsos, Valkā un Siguldā (mazāk nekā 500 uz 100 000).

Skolu un pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklējums

Vispārējās izglītības iestādes 2008.gada 50.nedēļā apmeklēja 93% (49.- 93%) skolēnu. Pirmsskolas izglītības iestādēs salīdzinājumā ar 49.nedēļi (77%) apmeklējums būtiski nav mainījies -78%.

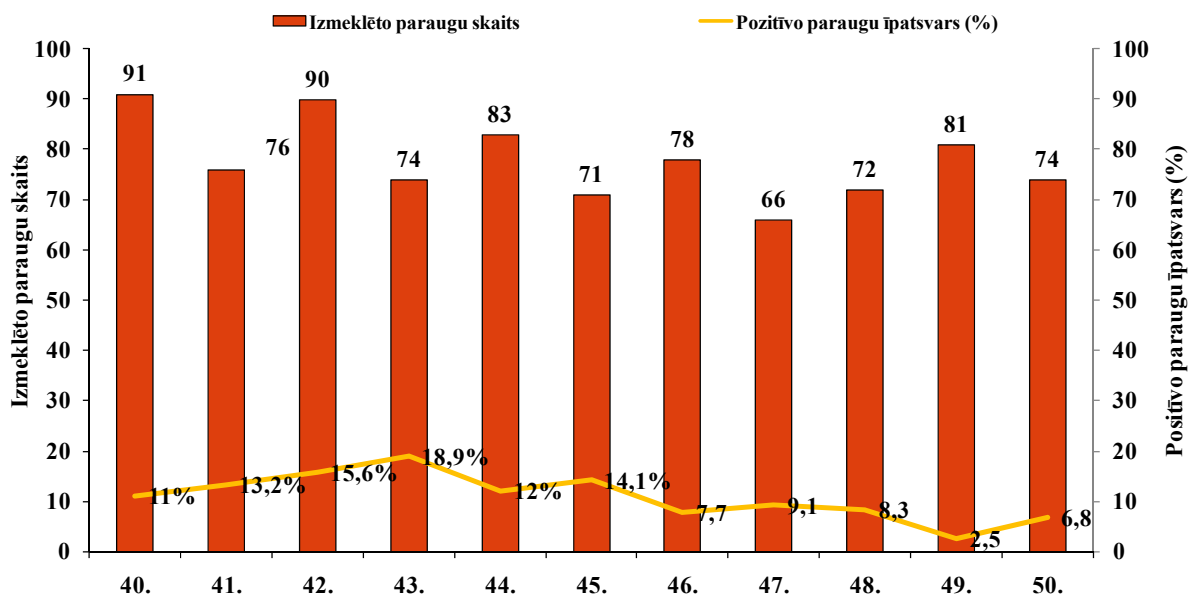

Respiratoro vīrusu cirkulācija

V/a „Latvijas Infektoloģijas centrs” laboratorijas virusoloģijas nodaļā 2008.gada 50.nedēļā izmeklēti 74 paraugi, no tiem pozitīvi bija 5 (6,8%). Pozitīvo paraugu īpatsvars 50.nedēļā, salīdzinājumā ar 49.nedēļu ir pieaudzis no 2,5 % līdz 6,8%.

Gripas vīrusi izmeklētajos paraugos nebija konstatēti.

Izmeklēto paraugu skaits AAEI diagnostikai un pozitīvo paraugu īpatsvars

Virusoloģijas izmeklējumu laboratorijā ar ekspresmetodi noteikto vīrusu skaits pa nedēļām

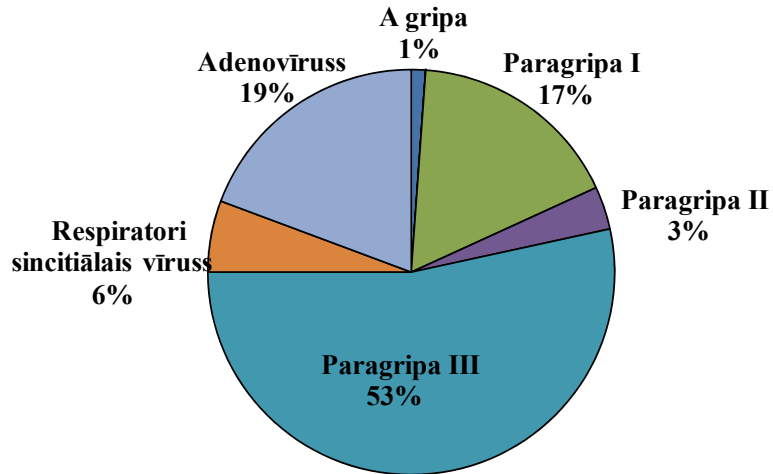
Nedēļas	Izmeklēto paraugu skaits	A gripa	B gripa	Paragripa I	Paragripa II	Paragripa III	Respiratori sincitiālais vīruss	Adenovīruss	Pozitīvo paraugu skaits	Pozitīvo paraugu īpatsvars (%)	gripa %	RSV %
40.	91					8		2	10	11	0	0
41.	76			1		6	1	2	10	13,2	0	10
42.	90			3		10		1	14	15,6	0	0
43.	74			2	1	8	2	1	14	18,9	0	14,3
44.	83			1		5	1	3	10	12	0	10
45.	71			4		4		2	10	14,1	0	0
46.	78			2	1	1		2	6	7,7	0	0
47.	66	1		1		1	1	2	6	9,1	16,7	16,7
48.	72				1	3		2	6	8,3	0	0
49.	81			1		1			2	2,5	0	0
50.	74				1	4			5	6,8	0	0
Kopā no 40. līdz 50.nedēļai	856	1	0	15	4	51	5	17	93	10,9	1,1	5,4

Kopā no sezonas sākuma izmantojot ekspresmetodi izmeklēti 856 klīniskie paraugi, no tiem 93 paraugos bija noteikti dažādi respiratorie vīrusi t.sk.:

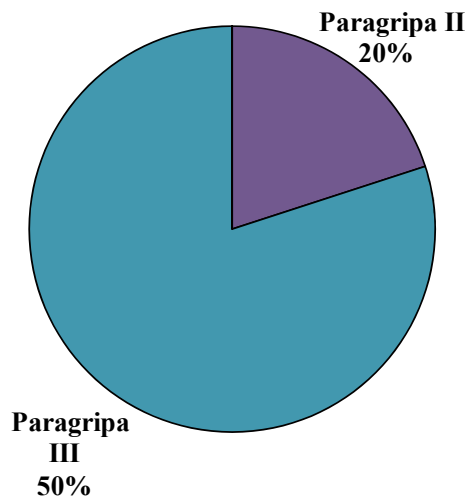
1 (1%) - gripas vīruss

15 (16 %) - paragripas I tipa vīrusi,
4 (4%) - paragripas II tipa vīruss,
51 (55%) - paragripas III tipa vīrusi,
17 (18%) - adenovīrusi un
5 (6%) - respiratori sincitiālie vīrusi.

**Respiratoro vīrusu īpatsvars 40.-49.nedēļā
(n=88)**

**Respiratoro vīrusu cirkulācija 50.nedēļā
(n=5)**

Kopsavilkums par gripas un citu AAEI epidemioloģisko situāciju Latvijā

Kopš 2008.-2009.gada sezonas sākuma gripas aktivitāte Latvijā vēl joprojām nav reģistrēta. No 40. līdz 50.nedēļai reģistrēts tikai viens laboratoriski apstiprinātais gripas gadījums (47.nedēļā). Pagājušajā sezonā no 40. līdz 50.nedēļai bija 2 laboratoriski apstiprināti gripas gadījumi, bet gripas epidēmiska izplatība (reģionos) sākās 3.nedēļā (janvāra vidū).

Saslimstība ar citām AAEI šajā laika periodā ir zemāka nekā pagājušajā sezonā (2007.gada 50.nedēļā 1327 uz 100 000). Kopumā saslimstības līmenis ar AAEI joprojām ir zemāks nekā pēdējo piecu gadu vidējie rādītāji Latvijā šajā laika periodā.

LIC laboratorijā no kopējā noteikto respiratoro vīrusu skaita (93) kopš sezonas sākuma vairāk bija paragripas III tipa vīrusi – 55%. Pozitīvo paraugu īpatsvars 50.nedēļā bija 6,8% (iepriekšējā nedēļā - 2,5%), noteikti pieci paragripas vīrusi (paragripas III tipa - 4 un paragripas II tipa – 1).

Pagājušajā sezonā šajā laika periodā pozitīvo paraugu īpatsvars bija krietni augstāks (50.nedēļā -26%) un no 40. līdz 50.nedēļai prevalēja respiratori sincitiālais vīruss -50%.

Pārskats par gripas vīrusu cirkulāciju Eiropā

(Dati iegūti no European Influenza Surveillance Scheme (EISS) tīkla mājas lapas)

Epidemioloģijas dati. Gripas izplatības intensitāte 49.nedēļā bija zema, izņemot trīs valstis, kur bija vidēja gripas izplatības intensitāte – Īrija, Ziemeļīrija un Portugāle.

Ģeogrāfiska gripas izplatība Eiropā. Sporādiska gripas izplatība kopš sezonas sākuma bija reģistrēta 23 Eiropas valstīs. Divas valstis 49.nedēļā ziņoja par gripas aktivitātes pacēlumu: lokāli uzliesmojumi Spānijā un plaši izplatīta gripa, nepārsniedzot epidēmisko sliekšni, bija Portugālē.

Virusoloģijas dati.

No savākto paraugu kopējā skaita 49.nedēļā 19% bija pozitīvi uz gripas vīrusiem. T.sk. pirmo reizi sezonā gripas vīrusi noteikti Bulgārijā, Luksemburgā, Slovēnijā.

Kopš monitoringa sākuma Eiropā bija reģistrēti 668 laboratoriski apstiprināti gripas gadījumi. No tiem 621 (93%) bija A tipa vīrusi (317 A/H3 apakštīps, 26 A/H1 apakštīps, 278 A netipēti) un 47 (7%) bija B tipa gripas vīrusi. A tipa gripas vīrusu īpatsvars pieauga no 90% 48.nedēļā līdz 92,4% 49.nedēļā.

Antigēnais raksturojums bija noteikts 106 gripas vīrusiem, no tiem:

100 - A/Brisbane /10/2007 (H3N2)-like;*

2 - A/Brisbane /59/2007 (H1N1)-like;*

2 - B/Malaysia/2506/2004-like (B/Victoria/2/87 lineage).

2 - B/Florida/4/2006-like (B/Yamagata/16/88 lineage);*

* - vīrusu antigēni iekļauti pretgripas vakcīnas sastāvā

Kopš sezonas sākuma Eiropā dominējošs bija A/H3 gripas vīrusa apakštīps.

Gripas vīrusu rezistence pret antivirāliem preparātiem (dati par 48.nedēļu)

Pašreiz informācija par gripas vīrusu antivirālo rezistenci ir tikai vīrusiem noteiktiem trijās valstīs – Austrijā Anglijā, Norvēģijā.

Lielākais daudzums no A(H1N1) vīrusiem (18 /19) bija rezistenti pret oseltamivīru, bet visi 19 bija jutīgi pret zanamivīru.

No A(H3N2) vīrusiem 23 tika analizēti uz rezistenci pret neiraminidāzes inhibitoriem, visi noteiktie vīrusi bija jutīgi pret oseltamivīru un zanamivīru. Toties visi 26 A(H3N2) vīrusi bija rezistenti pret amantadīnu.

Kopš sezonas sākuma un pašreizējā laika periodā pārsvarā izplatās A(H3N2) gripas vīrusa apakštīps, kurš ir jutīgs pret oseltamivīru un zanamivīru.

VAKCINĀCIJA PET GRIPU!

Pretgripas vakcīnas 50% apmērā valsts apmaksā:

- bērniem no sešu mēnešu vecuma līdz divu gadu vecumam,
- pieaugušajiem virs 65 gadiem,

un neatkarīgi no vecuma:

- pacientiem, kuri slimo ar hroniskām plaušu, sirds, vielmaiņas un nieru slimībām,
- pacientiem ar imūndeficīta sindromu,
- pacientiem, kuri saņem imūnsupresīvo terapiju un
- pacientiem līdz 18 gadu vecumam, kuri ilgstoši saņem terapiju ar acetilsalicilskābi jeb aspirīnu.

Lai šīs iedzīvotāju grupas varētu saņemt pretgripas vakcīnu, nepieciešama īpašā recepte, uz kādas tiek izrakstīti kompensējamie medikamenti. Šādas receptes izsniedz ģimenes ārsts.

PVO rekomendētais gripas vakcīnas sastāvs 2008.-2009.gada ziemas sezonai ziemēļu puslodē:

- *A/Brisbane/59/2007 (H1N1)-like virus;*
- *A/Brisbane/10/2007 (H3N2)-like virus;*
- *B/Florida/4/2006-like virus.*

Nākamais pārskats par saslimstību ar akūtām augšējo elpceļu infekcijām (AAEI) un gripu tiks sagatavots 2009.gada 6.janvārī.

Materiālu sagatavoja: SVA Infekcijas slimību epidemioloģiskās uzraudzības daļas epidemioloģe R.Nikiforova, SVA Infekcijas slimību epidemioloģiskās uzraudzības daļas vadītājs J.Perevoščikovs

2008.-2009.gada AAEI un gripas monitoringa 50.nedēļā SVA filiālēm datus sniedza:

- 131 primārās veselības aprūpes ārsts (reģistrēto pacientu skaits 219 898 - 9,7%)
- 29 stacionārās ārstniecības iestādes
- 63 vispārējās izglītības iestādes
- 68 pirmsskolas izglītības iestādes
- V/a „Latvijas Infektoloģijas centra” laboratorijas virusoloģijas nodaļa

Pateicamies visiem monitoringa dalībniekiem par savlaicīgi un precīzi sniegtu informāciju.

Materiāls ir pieejams v/a “SVA” Interneta mājas lapā: www.sva.gov.lv.